

LITTERATUR OM SANDVIKEN

Bebyggelse. Arkitektur. Regulering

Enkelteiendommer (utskriftsvennlig):

Brødretomten

Brun, J.N. : <Sang til Brødretomten>. - <Bg. : Grieg, 1932?>. - 4 bl. : ill.

Landmark, O.: "Brødretomten" - et bergensk patricierhjem (I: Hus og have 5(1934)nr 4, s. 10-12 ill.)

Brødretomten (I: Eldr. Berg.ark. b.5, bl. XXVIII-XXXIV ill.)

"Brødretomten" i Sandviken (I: Woxholt, s. 41-43 ill.)

Aarberg, J.: Brødretomten (I: Sandviksgutten 9(1969)nr 1, s. <5-6>)

Brødretomten (I: Det Gamle Bergen. - Bg. : Bergens tidende, 1976, s. 53 ill.)

Brødretomten (I: - Trumpy, s. 14-15 ill.)

Evjenth, S. C.: Slaget på Københavns red i 1801 som romutsmykning i Bergen (I: BHFS 85/86(1988), s. 10-50 ill.).

Santos, S. de: Vårilige skikker på et gammelt lyststed (I: - Det gode liv i Norge. - <Oslo> : Cappelen, 1993, s. 94-98 ill.)

Christineborg

Indst. ang. samtykke til at en tomt av fæsteeiendommen Christineborg utskilles som bebyggelig tomt (I: BKF 1915/16, s. 763).

Christineborg (I: Trumpy, s. 16 ill.)

Christinegård

Furu, O. Gude: "Kristinegaard" : et gammelt bergensk herresæte (I: Urd 1918, s. 162 ill.)

Innst. om overenskomst med eierne av Formannsvei nr. 3 om bevaring av de fredede hus på "Christinegård" (I: BKF 1933, s. 462, 660).

Bak fasaden : Christinegård - et gammelbergensk herresete (I: Revyen 2(1933)nr 1, > s. 8-9 ill.)

Christinegård (I: Eldr. Berg. ark. b.2, bl. X-XVII ill.)

Christinegaard (I: Woxholt, s. 44-45 ill.)

Christinegård (I: Det Gamle Bergen. - Bg. : Bergens tidende, 1976, s. 26 ill.)

Christinegård (I: Trumpy, s. 17-19 ill.)

Ditlefsengen

Ditlefsengen (I: Trumpy, s. 24-25 ill.)

Elsesro

Rieber-Mohn, <C.>.: "Elsesro". - <Bg. 1906?>. - 2 bl. : kart. - Beskrivelse av eiendommen som utbys til salgs.

Indst. ang. indkjøp av eiendommen "Elsesro" i Sandviken (I: BKF 1906, s. 268).

Indst. ang. eiendommen Elsesro's forhold til Neevengaarden (I: BKF 1909, s. 540).

Indst. ang. avstaaelse av en tomt paa "Elsesro" til Bergens tuberkulosekomité til

opførelse av et barnehjem (I: BKF 1916/17, s. 44).
Indst. ang. bevilgning til indredning og reparation av hovedbygningen paa Elsesro for opprettelse av et Welanderhjem (I: BKF 1918/19, s. 622).
Berg, A.: Elsero. (I: - Gamle Bergensbilleder. - Kra. : Aschehoug, 1924, s. 96-101 ill.)
Innst. om å overlate en del av Elsesro til "Gamle Bergen" til et bygningsmuseum for Bergens by (I: BKF 1935, s. 713).
Rogstad, I.-H.: "Vår" i hagen. (Godbiter fra samlingene. Ser.1:3. <1> s. - BT 3.4.1939). - Haveskulptur fra Elsero.
Innst. om å stille ytterligere grunnnav Elsesro til disposisjon for foreningen "Gamle Bergen" (I: BKF 1941, s. 243 ; 1945, s. 125).
Borge, J.: Elsero. (I: Urd 46(1942), s. 16-18, 20 ill.)
Innst. om overdragelse av Elsesro (hovedbygning og grunn) til Gamle Bergen og om bidrag til museets utbygning m.v. (I: BKF 1949, s. 293).
Bjerknes, K.: Elsesro, hagen og bygningene (I: Gml. Bg. årb. 1952, s. 21-43 ill.)
Stoltz, G.: Rolfsens på Elsesro (I: Gml. Bg. årb. 1952, s. 5-20 ill.).
Stoltz, G.: Rolfsens på Elsero : rettelse (I: Gml. Bg. årb. 1953, s. 33).
Aarberg, J.: Elsesro og familien Rolfsen (I: Sandviksnytt 2(1962)nr 1, s. 2-5; nr.2, s. 2-4 ill.)
Fægri, K.: Parkanlegget på Elsesro (I: Gml. Bg. årb. 1968, s. 5-30 ill.).
Fægri, K.: Et oversett Elsero-billede (I: Gml. Bg. årb. 1972, s. 44-45 ill.)
Elsesro (I: Trumpy, s. 27-29 ill.)
Gamle Bergen. Forslag til reguleringsplan (I: BKF 1988, s. 396).
Harris, C.J.: "St. Peter" i Bergen : da russerne ventet på Rasmus Rolfsen (I: Gml. Bg. årb. 1989, s. 3-31 ill.).
Marandon, A. S.: Paviljongen på Elsesro (I: Gml. Bg. årb. 1989, s. 51-57 ill.).
Fett, T.: Hovedbygningen på Elsesro (I: Gml. Bg. årb. 1992, s. 48-62 ill.).
Harris, C.J.: Elsesros melteri og brennevins-brenneri (I: Gml. Bg. årb. 1992, s. 16-47 ill.).
Fett, T.: Hovedbygningen på Elsesro nok en gang (I: Gml. Bg. årb. 2003, s. 52-67 ill.)

Frydenlund

Minner om gamle hus og haver i Bergen. <Frydenlund> / P.B.G. (I: Urd 40(1936), s. 1350 ill.)
Bjerknes, K.: Frydenlund : bygningen og dens historie (I: Gml. Bg. årb. 1951, s. 21-39 ill.)
Stoltz, G.: Frydenlund : eiendommen og dens eiere (I: Gml. Bg. årb. 1951, s. 7-20 ill.)
Frydenlund (I: Eldr. Berg. ark. b.5, bl. X-XX ill.)
Aarberg, J.: Om Hoffmannsgård og Frydenlund (I: Sandviksgutten 8(1968)nr 1, s.1-4; nr 2, s.2-5 ill.)
Fægri, K.: Haven på Frydenlund (I: Gml. Bg. årb. 1976, s. 27-42 ill.)
Frydenlund (I: Trumpy, s. 37-39 ill.)
Fett, T.: Frydenlunds eldste bygningshistorie (I: Gml. Bg. årb. 1987, s. 48-57 ill.).
Minner fra Stoltzehagen (I: Sandviksgutten 27(1997)nr 1, s. 4-5 ill.)

Fællehuset (Sandviksvei 21)

Aarberg, J.: "Husker dokker madam Fælle ..." (I: Gml. Bg. årb. 1976, s. 43-51 ill.).
Harris, C.J.: Fællehuset og madam Fælle (I: Gml. Bg. årb. 1977, s. 42-55 ill.).

Hoffmannsgård (Püttergaarden)

Indst. ang. erhvervelse av eiendommen Hoffmannsgaard og Nedre Uren i Sandviken

- (I: BKF 1910, s. 118).
Indst. ang. salg av hovedhus med have og pakterbolig paa Hoffmannsgaard
(I: BKF 1910, s. 802).
Indst. ang. salg av flere grundstykker av Hoffmannsgaard (I: BKF 1912, s. 25, 119,
359).
Indst. ang. gratis avstaaelse av et grunstykke av Hoffmannsgaard til tomt for et
Haandverkernes aldershjem nr. 2 (I: BKF 1918/19, s. 592).
Indst. ang. overdragelse uten vederlag av en tomt av Hoffmannsgaard til Bergens
maskinistforening til opførelse av et aldershjem (I: BKF 1920/21, s. 172).
Berg, A.: Püttergaarden (I: - Gamle Bergensbilleder. - Kra. : Aschehoug, 1924,
s. <40>-46 ill.)
Aarberg, J.: Om Hoffmannsgård og Frydenlund (I: Sandviksgutten 8(1968)nr 1,
s.1-4; nr 2, s.2-5 ill.)
Hoffmannsgård (I: Trumpy, s. 47 ill.)

Krohnstedet

- Kloster, W.: Middag på Krohnstedet Mandagen 20. juni 1808 / oppskriftene samlet
av ... - <Bg. : Gamle Bergen, 19**>. - 8 bl.
Bjerknes, K.: Krohnstedet og lyststedmiljøet i Sandviken (I: Gml. Bg. årb. 1955,
s. 5-26 ill.).
Stoltz, G.: Krohnstedets eiere (I: Gml. Bg. årb. 1955, s. 27-41 ill.).
Aarberg, J.: Krohnstedet. (I: Sandviksnytt 3(1963)nr 3, s. 1-7; 4(1964)nr 1, s. 3 ill.)
Mohn, A.: Engelsk keramikk på Krohnstedet (I: Gml. Bg. årb. 1965, s. 5-24 ill.).
Mohn, A.: Mer om engelsk keramikk (I: Gml. Bg. årb. 1966, s. 5-24 ill.).
Mohn, A.: Ingeborg Bendicte Krohns lille skatoll (I: Gml. Bg. årb. 1972, s. 6-14 ill.).
Krohnstedet (I: Det Gamle Bergen. - Bg. : Bergens tidende, 1976, s. 51 ill.)
Krohnstedet (I: Trumpy, s. 63-65 ill.)

Kvindernes bygning

- Fra Bergen : kvindernes bygning (I: Nylænde 29(1915), s. 120-22 ill.)
Kvindernes bygning i Bergen (I: Urd 19(1915), s. 223 ill.)
Hambro, N.: Kvindernes bygning i Bergen (I: Norsk damealmanakk 15(1916),
s. 11-15 ill.)
Dethloff, E.: Enligstillede, selverhvervende kvinders boligspørsmål (I: Boligsak i by
og bygd 4(1919), s. 184-194 ill.) - Bl.a. om Kvindernes hus.

Møllersalen

- Møllersalen (I: Eldr. Berg. ark. b.5, bl. XXI-XXVII ill.)
Axelsen, G.: Traktør- og gjestgiverstedet Møllersalen, Sandviksveien 77. - Bergen,
199?.- 37 bl. : ill. - Særøppgave Rothaugen skole.

Maaseskjæret

- Maaseschieret (I: Eldr. Berg. ark. b.1, bl. XXX-XXXIII ill.)
Innst. om ekspropriasjon av Måseskjæret 1 til Sjøgaten (I: BKF 1948, s. 616).
Måseskjæret (I: Trumpy, s. 80-81 ill.)
Shetelig, H.: "Men det blev Bergen". - Bg. : John Grieg, 1978. - 62 s. : port.
- Om Måseskjæret: s. 35-42 ill.

Sandviksboder

- Mohn, A.: Dekorasjonsmaling i gamle Sandviksboder (I: Gml. Bg. årb. 1954, s. 28-33)

ill.)

- Sandviksboder nr.5 (I: Eldr. Berg. ark. b.5, bl. XXXV-XLI ill.)
Innst. om utarb. av reguleringsplan for Sandviksbodområdet (I: BKF 1981, s. 557).
Sandviksbodene i Bergen - en rivningshistorie til ettertanke / O.D.Lærum ... et al.
(I:Fortidsvern 11(1985)nr 2, s.16-19 ill.)
Trebbi, M.: Malerier i Finnegården (I: Årbok / Bryggens venner 1994, s. 9-16 ill.).
- Også en del stoff om malerier i Sandviksbodene.
Thorsnes, E.: Sandviksboder 67A og 68 (I: Gml. Bg. årb. 1996, s. 17-37 ill.)
Etablering av kystkultursenter i Sandviksboder 15, 16, 17, 23 og 24
(I: BKF 1997, s. 32-36).
Thorsnes, E.: En kortfattet historikk av bodene i Sandviken (I: Fylkeskyststevnet,
s. 8-14 ill.)
Forbord, E.: Kunstnerpar berger ramsalte sjøboder (I: Bonytt 1999 nr 4, s. 34-38 ill.)
Thorsnes, E.: Sandviksboder 15, 16, 17, 23, 24 : fra korn og fisk til kystkultur -
kontrast eller kontinuitet? (I: BHFS 93/94 (1999), s. 24-65 ill.)
Reither, M.V. S.: Vern av faste kulturminner i Sandviksbukten : restaurering og
bevaring av 40 sjøboder etter de retningslinjer som ble utarbeidet gjennom det
UNESCO-støttede prosjektet GLOBAL STUDIES (I: BHFS 93/94 (1999), s.
66-91 ill.)
Halvorsen, H.B.: Holmefjordbodens <Sandviksboder 78b> historie
(I: Gml. Bg. årb. 2000, s. 59-68 ill.)
Thorsnes, E.: Sandviksboder 12-24 + noen flere : dødsdømt nostalgi-idyll eller
kulturhistorisk fremtids-perle?. (I: Norges fiskerimuseum. Årbok 2000-2003,
s. 87-125)

Trebbi, M.: Edens hage duftet tørrfisk : veggmalier i sjøboder i Bergen. – Bergen :
Det Hanseatiske museum, 2003. – 141 s. : ill.. – (Det Hanseatiske museums
skrifter ; nr. 26)

Sandviksvei 62

- Innst. om overenskomst mellom kommunen og O. Nilssen & Søn A/S om
Sandviksveien 62 m.v. (I: BKF 1928, s. 462).
Sandviksvei 62 (I: Eldr. Berg. ark. b.5, bl. I-IX ill.)
Harris, C.J.: Bergen's roperies 1600-1916 : an ethnological study of the raw materials,
work process and the buildings. - Bg. : C.J.Harris, 1986. - 443 bl. : ill.
- Magistergradsavhandling i etnologi - Univ. i Bergen, 1986 I. - Bl.a. om
Sandviksvei 62.

Sandviksvei 81

- Indst. ang. erhvervelse av Sandviksveien nr. 81 (I: BKF 1916/17, s. 103).
Harris, C.J.: Bergen's roperies 1600-1916 : an ethnological study of the raw materials,
work process and the buildings. - Bg. : C.J.Harris, 1986. - 443 bl. : ill.
- Magistergradsavhandling i etnologi - Univ. i Bergen, 1986 I.- Bl.a. om
Sandviksvei 81.

Sandviksvei 85

- Indst. ang. Indkjøb af Sandvigsveien No. 85 (I: BKF 1904. s. 153).
Bjerknes, K.: Repslagerhuset. Sandviksveien 85 (I: Gml. Bg. årb. 1961, s. 5-19 ill.).
Harris, C.J.: Bergen's roperies 1600-1916 : an ethnological study of the raw materials,

work process and the buildings. - Bg. : C.J.Harris, 1986. - 443 bl. : ill.
- Magistergradsavhandling i etnologi - Univ. i Bergen, 1986 I.- Bl.a. om Sandviksvei 85.

Skansehaugen

Skansehaugen (I: Trumpy, s. 89 ill.)

Smaamøllen

Indst. ang. Kjøb af Eiendommen Lille Sandvigen eller Smaamøllen (I: BKF 1877, s. 152).

Indst. ang. overdragelse til "Murersvendenes byggeselskap" av endel av kommunens eiendom Smaamøllen samt bemyndigelse for formandskapet til at træffe bestemmelse om anvendelsen av resten av eiendommen (I: BKF 1914/15, s. 845).

Indst. ang. avhændelse til "De kommunale funktionærers byggeselskap a/s" av en del av kommunens eiendom Smaamøllen (I: BKF 1915/16, s. 8 + Bilag s. 66).

Indst. ang. avhændelse til Bergens brandfunktionærers byggeselskap av en del av kommunens eiendom Smaamøllen (I: BKF 1915/16, s. 607).

Store Sandviken

Indst. ang. I.A.W. Mohrs tilbud om Salg til Byen af Store Sandvigen (I: BKF 1876, s. 127 + Bilag s. 38).

Sandviken (I: Trumpy, s. 88 ill.)

Storemøllen

Fægri, N. M.: Storemøllen slik jeg husker den (I: Gml. Bg. årbok 1999, s. 31-42 ill.)

Fett, T.: Storemøllens midtbygning (I: Gml. Bg. årbok 1999, s. 43-60 ill.)

Wilhelmineborg

Indst. ang. indkjøp av Wilhelmineborg i Store Sandviken (I: BKF 1912, s. 538).

Indst. ang. bevilgning til husvildebarakker paa Wilhelmineborg (I: BKF 1917/18, s. 451, 1019 ; 1918/19, s. 723 ; 1919/20, s. 959, 1111 ; 1920/21, s. 175).

Ertresvåg, E.: Sosiale og politiske virkninger av brannen i 1916

(I: Gml. Bg. årb. 1990, s. 30-48 ill.)- Bl.a. om barakkene på Wilhelmineborg.

Wilhelmineborg? Borgen? Borgergutter??? / Einar maleren (I: Sandviksgutten

24(1994)nr 3,

s. 6-8 ill.)

Andre enkelteiendommer

Amalie Skramsvei 20 (I: Eldr. Berg. ark. b.4, bl. XXVI-XXIX ill.)

Lynghjem, J.: Tilbygg til rekkehus, *Breivik*, Bergen (I: Bygk. 1983, s. 300-301 ill.)

Bjerknes, K.: Eget hus i *Eikeviken* (I: Bygk. 19(1937), s. 32-33 ill.)

Bjerknes, K.: Enebolig i *Eikeviken* ved Bergen (I: Bygk. 21(1939), s. 190-191 ill.)

Boliger i Eikeviken og Øvre Eikeviken (I: Torvanger, Å.M.: Kristian Bjerknes :

bevarer og fornyer. - Oslo : Messel, 2001. - S. 47-65 ill.)

Forbord, E.: Nytt liv i ruinen på heien <*Fjellveien 22*> (I: Bonytt 1998 nr 7, s. 56-61 ill.)

Fjæregrenden 14 (I: Eldr. Berg. ark. b.4, bl. XXII-XXV ill.)

Myklebust og Simonnæs. *Øvre Lønborg*, Bergen. (I: Bygk. 47(1965), s. 71-73 ill.)

- Christensen, G.: Ferdighus av småelementer gir fleksibilitet. <Lønborg, ark. Myklebust og Simonnæs.> (I: Nye Bonytt 29(1969)nr 3, s. 22-27 ill.)
- Hvilehjemmet "Marias Minde" : *Nylandsveien 31, Sandviken, Bergen* (I: Frederik Konow Lund : arkitekten som moret seg. - Oslo : Norsk arkitekturforl., 1989. - s.68-73 ill.)
- Pyttergrenden 3* (I: Eldr. Berg. ark. b.4, bl. XXX-XXXIV ill.)
- Schønfelder, T.: Moderne mur i intimt trehusmiljø <Pyttergrenden 10> (I: Bonytt 1998 nr 3, s. 79-83 ill.)
- Harris, C.J.: Bergen's roperies 1600-1916 : an ethnological study of the raw materials, work process and the buildings. - Bg. : C.J.Harris, 1986. - 443 bl. : ill. - Magistergradsavhandling i etnologi - Univ. i Bergen, 1986 I.- Bl.a. om *Sandviksvei 7*.
- Munksgaard, J. H.: Står 1600-talls hus for fall?<*Sandviksvei 36*> (I: Husbukken 1977 nr 4, s. 13-16 ill.)
- Sandviksvei 38c* (I: Eldr. Berg. ark. b.4, bl. XXXIX-XLII ill.)
- Gammelt i Sandviken <*Sandviksvei 46, 48, 50.*> / <av> M. (I: Ark o b 22(1957)nr 9, s. 8 ill.)
- Evjenth, S.C.: En hyllest til grunnlovsdagen? : maleren Ole Berenthardus og hans romutsmykning fra Sandviken i Bergen < *Sandviksv.55*> (I: Ftnfb 140(1986), s. 93-112 ill.)
- Sandviksvei 177* (I: Eldr.Berg. ark. b.4, bl. XXXV-XXXVIII ill.)
- Hatløy, S.: Utviding av *Sandviksveien 181*, Bergen (I: Bygk. 1976, s. 45 ill.)
- Aall & Løkeland. *Sølvberget* (Skytebanen), Bergen (I: Bygk. 47(1965), s. 68-69 ill.)
-